

ŻYCIE WETERYNARYJNE

CZASOPISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE I NAUKOWE KRAJOWEJ IZBY LEKARSKO-WETERYNARYJNEJ

Praktyczne aspekty szczepień w stadach świń

Udział rozpoznawczy Toll-podobnych w patogenezie atopowego zapalenia skóry u ludzi i zwierząt. Część I. Rola w atopowej Toll-podobnych w odporności

Lęk u parazytów u psów - przyczyny, objawy i metody leczenia

Pastbelskono żywności bydła a stopień zaopatrzenia organizmu w witaminę

Zespół rozrodzo-oddechowy świń w świetle doświadczeń Międzynarodowego Sympozjum w Kłoto, 2015

Młodzieży wibracyjnych makro i mikro u bydła mlecznego

Dozownia cytotematyczna blisko zrodzicowanych zwierząt (jary ostrej) u psów

Padaczka u kotów. Część II. Rozpoznanie i leczenie

Przypadek rzucanego mięsa u młodej sukki mastisa angielskiego

Realizacja wymogów weterynaryjnych dotyczących grupowego utrzymania koch i losów w gospodarstwach rolnych

Specjalizacja (substancji) przeciwbakteryjnych o słasowach na dystrybucji weterynaryjnej w krajach europejskich w 2013 r.

www.vetpol.org.pl

Egzemplarz bezpłatny

Wesołych Świąt
oraz
szczęśliwego Nowego 2016 Roku

z wyrazem szacunku
Zarząd i Pracownicy

vet agro

VET-AGRO Sp. z o.o., ul. Główna 32, 23-616 Lubin, tel. 81 465 23 00, www.vet-agro.pl

Obchody 70. rocznicy śmierci Kurta Obitza na Warmii i Mazurach

Zbigniew Wróblewski

Postać Kurta Alfreda Obitza, lekarza weterynarii i parazytologa, a przede wszystkim działacza mazurskiego, dziennikarza i pisarza, jest bliska środowisku lekarzy weterynarii Warmii i Mazur oraz nielicznemu obecnie środowisku Mazurów. Postawa, działalność i dorobek Kurta Obitza zasługują na zachowanie pamięci o nim dla przyszłych pokoleń.

Pracujący na Mazurach lekarze weterynarii, którzy spotykali się z Mazurami przed ich masowymi wyjazdami do Niemiec w latach 80. ubiegłego wieku, pamiętają, że w rozmowach o trudnej sytuacji tej grupy etnicznej często była przywoływana postać Kurta Obitza. Ciągłe żywa była pamięć o jego działalności w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Niemieckojęzyczne

imię i pisownia nazwiska sprawiły jednak, że w ówczesnym przekazie publicznym dotyczącym historii Mazur wiedza o tym działaczu mazurskim była znikoma, tym bardziej że Mazurzy pruscy byli postrzegani przez ówczesne władze komunistyczne jako „element niepewny”.

Nie pamiętano też, że prowadzona w tym czasie akcja zwalczania gza bydłowego została opracowana i rozpoczęta jeszcze w latach 30. przez dr. Kurta Obitza.

O Kurcie Obitzu pamiętano jednak na olsztyńskiej uczelni, a to dzięki dr. hab. Stanisławowi Wadowskiemu (1912–1974), jego przyjacielowi i współpracownikowi, oraz parazytologowi, prof. Stefanowi Tarczyńskiemu, który na wykładach dotyczących gza wicy bydła wspominał jego zasługi. Wydział Medycyny Weterynaryjnej w Olsztynie mieści się przy ulicy Kurta Obitza, a jego imieniem nazwano również aulę wykładową.

Niewiele brakowało, by tak niezwykła i zasłużona postać odeszła w zapomnienie.

Podczas III kadencji Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w 2004 r. prezes Henryk Szubstarski podjął współpracę z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie w działaniach upamiętniających Kurta Obitza. Zorganizowano wówczas wystawę na uczelni oraz przyjęto patronat nad Szkołą Podstawową

Awers i rewers medalu im. dr. Kurta Obitza

im. dr. Kurta Obitza w Węglesztynie, miejscu jego urodzenia.

Mając świadomość postępującej w społeczeństwie amnezji historycznej, w 2014 r. w naszej Izbie zrodził się zamiysł upamiętnienia 70. rocznicy śmierci tego wyjątkowego dla naszego regionu lekarza weteryniarii Na Zjeździe Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Obidynie 22 marca 2014 r. podjęto z inicjatywą lek. wet. Władysława Kubitńskiego uchwałę w sprawie upamiętnienia 70. rocznicy śmierci lekarza weteryniarii Kurta Obitza. Marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Gustaw Marek Brzezina na spotkaniu, w którym wzięli udział Zbigniew Wróblewski, Władysław Kubitński, Henryk Szubstarski, Wiktor Leyk oraz Zdzisław Szymocha, poparł ją inicjatywę i objął ją patronatem honorowym. Do działań włączyły się też samorządy powiatów działkowskiego i węgorszewskiego, Wydział Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych w Obidynie i Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Wszystkimi działaniami przewodziła Warmińsko-Mazurska Izba Lekarsko-Weterynaryjna, której zamysłem była aktywność w tym zakresie na kolejne lata, aby zachować pamięć o dr. Kurcie Obitzu dla następnych pokoleń. Sąd zrodził się pomysł ustanowienia medalu im. dr. Kurta Obitza. Projekt medalu powstał dzięki Władysławowi Kubitńskiemu. Po długich dyskusjach oraz licznych konsultacjach 11 czerwca 2015 r. Rada Izby Warmińsko-Mazurskiej podjęła stosowne uchwały.

Postanowiono, że corocznie będą przyznawane tylko dwa medale wyróżniające osobę ze środowiska lekarzy weteryniarii oraz osobę spoza zawodu. Uchwałę Rady Izby została powołana Kapituła Medalu, w skład której weszli przedstawiciele Izby Warmińsko-Mazurskiej, marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przewodniczącego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, środowiska Mazurów i Warmiśków, burmistrza Działkowa, burmistrza Węgorzewa, a w następnych latach laureaci ostatniej edycji medalu. Na podstawie wniosków wymienionych stron powołano Kapitułę Medalu im. dr. Kurta Obitza w składzie: przewodniczący Zbigniew Wróblewski, sekretarz Tadeusz Bakula, członkowie: Zdzisław Szymocha, Wiktor Leyk, Marzena Wilamowska-Korsak, Władysław Kubitński oraz Małgorzata Wierzbicka. Władysław Kubitński zaproponował, aby uroczystości rocznicowe odbyły się w Działkowie.

Powiat działkowski był jedynym mazurskim powiatem, który po iraklaciwenskim przypadku Polsce. To właśnie tutaj Kurt Obitz kontynuował swoją działalność społeczną na rzecz Mazurów po wydaleniu z Niemiec, organizując w 1905 r. Związek Mazurów.

Trudów organizacji uroczystości związanych z 70. rocznicą śmierci Kurta Obitza podjął się Władysław Kubitński, w ścisłej współpracy z burmistrzem Miasta Działkowskiego Grzegorzem Mrowińskim oraz prezesem Zbigniewem Wróblewskim.

Uroczystości pod patronatem marszałka województwa warmińsko-mazurskiego Gustawa Brzezina odbyły się 27 czerwca 2015 r. Obchody rozpoczęły się odsłonięciem tablicy pamiątkowej, w miejscu związanym z działalnością patrona uroczystości (na budynku przy ul. Hallera 15a) przez jego córkę Ewę Blank-Obitz oraz marszałka województwa warmińsko-mazurskiego Gustawa Marka Brzezina, w asyście pocztów sztandarowych Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej oraz Szkoły Podstawowej im. dr. Kurta Obitza w Węglesztynie. Przy wyłożonej po brzożali w budynku DAR, po wprowadzeniu pocztów sztandarowych asystujących odsłonięciu tablicy, oficjalnego obwmeta dokonał Władysław Kubitński. Spotkanie rozpoczął i uświetnił miejscowy ludowy zespół ze Skurpia, wykonując stare regionalne pieśni i przysłówki mazurskie.

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie medalu im. dr. Kurta Obitza. Decyzją Kapituły, specjalny i jedyny medal pamiątkowy otrzymała p. Ewa Blank-Obitz, córka Kurta Obitza, a laureatami pierwszej edycji medalu zostali: prof. dr hab. Janusz Małek z Torunia, działkownik z urodzenia, historyk specjalizujący się w historii Prus, laureat wielu wyróżnień i nagród krajowych i zagranicznych, przez cały czas silnie związany z regionem warmińsko-mazurskim, a w szczególności środowiskiem Mazurów, oraz lekarz weteryniarii Henryk Szubstarski z Ostródy – prezes III kadencji Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, godzący pracę zawodową z działalnością społeczną na rzecz społeczności lokalnej i naszej korporacji, a także mający spore zasługi w upamiętnianiu działalności dr. Kurta Obitza.

Wyróżnione osoby otrzymały medale z rąk marszałka województwa

Ewa Blank-Obitz, córka dr. Kurta Obitza

warmińsko-mazurskiego Gustawa Marka Brzezina oraz przewodniczącego Kapituły Medalu Zbigniewa Wróblewskiego. W krótkich przemowach laureaci podziękowali za to wyróżnienie. Szczególnie wzruszające były słowa młodszą w Niemczech Ewy Obitz-Blank urodzonej w czesko, gdy ojciec przebywał w Dachau, która stwierdziła, że wielokrotnie zastanawiała się, czy ojciec postąpił właściwie, kładąc na szali swoje życie, odmawiając po aresztowaniu w 1940 r. podpisania niemieckiej listy narodowościowej, pozostając do końca wierny ideom polskiej mniejszości mazurskiej, lecz dzisiejsze uroczystości ostatecznie przekonały ją o słuszności tej decyzji.

Po wystąpieniach laureatów i gości nastąpiło podpisanie aktu woli współpracownicy propagowania idei Kurta Obitza przez marszałka województwa warmińsko-mazurskiego Gustawa Marka Brzezina, burmistrza Miasta Działkowskiego Grzegorza Mrowińskiego oraz prezesa Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej Zbigniewa Wróblewskiego.

W przerwie uczestnicy zwiedzili wystawę „Kurt Alfred Obitz (1907–1945)”

Henryk Szubstarski, laureat medalu im. dr. Kurta Obitza

Prof. Janusz Małek, laureat medalu im. dr. Kurta Obitza

Laureaci oraz członkowie Kapituły Medalu (od lewej): Zdzisław Szyszka, Wiktor Lesyk, Małgorzata Wieroszyńska-Kozak, Henryk Szubstarski, Janusz Wólcik, Sawa Blank-Obitza, Gustaw Marek Bociąg – marszałek województwa warmińsko-mazurskiego, Zdzisław Wólcikowski, Małgorzata Wieroszyńska i Tadeusz Balała

przygotowaną przez p. Krystyną Jarosz z Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, która jest niekwestionowanym historycznym ekspertem i propagatorką tej postaci od wielu lat. Uczestnicy uroczystości otrzymali książkę Kurta Obitza „Dzieje ludu mazurskiego”, wznowioną przez Oficynę Wydawniczą „Kulman”.

Następnie rozpoczęła się wyjazdowa konferencja Oddziału Olsztynskiego Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, podczas której referaty wygłosili:

- Prof. dr hab. Grzegorz Jusztński (UWM Olsztyn): „Wokół postaci Kurta Alfreda Obitza 1907–1945, czy istniał mazurski separatyzm? W referacie omówiono historię i udział dr. Kurta Obitza w kształtowaniu świadomości Mazurów, rozwój ruchu mazurskiego, podkreślając, że słowo „separatyzm” niekoniecznie miało znaczenie negatywne, ale było dążeniem do prawa odrębności językowej, kulturalowej i etnicznej w ramach istniejących Prus Wschodnich.
- Prof. dr hab. Krzysztof Wąsowicz (UWM Olsztyn): „Osiągnięcia naukowe Kurta Alfreda Obitza”. Po raz pierwszy w historii

weterynarii omówiono publikacje Kurta Obitza związane z jego krótką, bo dziewięcioletnią, działalnością naukową. Opublikował ponad 20 prac: doktorat oraz publikacje w języku niemieckim i 18 w języku polskim w warszawskich „Wiadomościach Weterynaryjnych”, „Pamiętniku PINGW” w Puławach oraz browskim „Przeglądzie Weterynaryjnym”. Referat w syntetyczny i przystępny sposób przedstawił dorobek naukowy dr. Kurta Obitza w dziedzinie parazytologii weterynaryjnej, czym wzbudził spore zainteresowanie słuchaczy.

- Mgr Krystyna Jarosz (Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie): „Świadectwa i pamięć o Kurcie Alfredzie Obitzu”. W referacie przedstawiono fakty upamiętniające postać dr. Kurta Obitza. Przedstawiono również dotychczasowe wydarzenia związane z tą postacią, które miały miejsce między innymi w powiecie węgorzewskim, Olsztynie i Puławach. Należy przy tym dodać, że w większym z nich czynnie zaangażowana była autorka referatu.

Z zadowoleniem trzeba stwierdzić, że uroczystość w Dziadkowie wzbudziła ogromne zainteresowanie i zgromadziła sporym liczbą uczestników z województwa warmińsko-mazurskiego, mieszkańców Dziadkowa i okolicy oraz wielu lekarzy weterynarii. Królową Radę Lekarsko-Weterynaryjną reprezentował wiceprezes Andrzej Juchniewicz, a mimo rozpoczętych wakacji uczestniczyła również młodzież szkolna z Węglińska oraz Mazurzy, dla których to spotkanie miało szczególny wymiar.

Udział Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w sprawie organizacji tych uroczystości był niezwykle ważny dla wspomnianego wizerunku naszej korporacji oraz dla dobrych kontaktów z samorządami Dziadkowa i Węgorzewa oraz Urzędem Marszałkowskim.

W niedzielę, 28 sierpnia 2015 r. w kościele ewangelicko-angabsburskim Chrystusa Zbawiciela w Olsztynie na Starym Mieście odbyło się nabożeństwo poświęcone Kurtovi Obitzowi. W uroczystości z udziałem poczty sztandarowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Weterynaryjnej uczestniczyło również wielu lekarzy weterynarii, większość członków Kapituły Medalu im. dr. Kurta Obitza oraz laureat pierwszej edycji medalu Henryk Szubstarski. Było to prawdopodobnie pierwsze nabożeństwo na Warmii i Mazurach poświęcone Kurtovi Obitzowi od czasu jego śmierci. W kazaniu wygłoszonym przez biskupa Diecezji Mazurskiej Kościoła Ewangelicko-Angabsburskiego ks. Rudolfa Bazonowskiego padły znamienne i piękne słowa, które ze względu na zawartość w nich zawsze aktualne przesłanie kończą treścią: „Dziś nie tylko go wspomniamy, lecz także

chcemy Boga podziękować za dotknięcie Jego życia. (...) Dlaczego tak szybko odszedł z tego świata? Możemy powiedzieć, że z powodu zaficzenia, z powodu głuchoty na Boie posławsz tych, którym wysławsz się, że sąpanają nad całym światem – naszłiw. Odwagi się powiedzieć, że losy Kurta Obitza obracają (czy) Mazurów? Świat nie tylko polityczna doprowadziła do tego, że nie ma już na Mazurach powieści Andrzeja Murawie. I jak grub Kurta Obitza spłintowana, tak światu prawie wszystkie ślady po Mazurach. Rodzi się pytanie, czy tak miało się stać? Czy nie ma potrzeby, aby ktoś wyrwał ten nasz świat z tej śpioty i głuchoty? Dlaczego to, co warstwicze we, jest sobą w oświe? (...) Jezuści świat byłoby wskazać człowieka z marhnych nie głuchego unuczyć słuchać. Czy my wszyscy dziś nie potrzebujemy takiego czasu uzdrowienia, jakiego dokonali Jezuści wobec głuchoniemego nad Morzem Galilejskim?

Przedny naszego Pana, aby nam wszystkim swoim „Ejha” otworzył usta, uszy i ocy, byśmy ze sobą rozmawiali jak bracia i siostry, i piliście walczyli i się w to, co mamy sobie wujowanie do powiedzenia, bo tylko na tej podstawie możemy wujowanie się ukonywać i żyć we wujowaniu pokoju ze sobą i na świecie. Amen.

Klamrą spinającą obchody 70. rocznicy śmierci Kurta Obitza była 48. inauguracja roku akademickiego 2015/2016 na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie, podczas której prof. dr hab. Krzysztof Wąsowicz wygłosił wykład inauguracyjny „Życie i działalność dr. Kurta Obitza 1907–1945”, przekazując przyszłemu pokoleniu lekarzy weterynarii, w pierwszym wysłuchanym na uczelni wykładzie, wiedzę historyczną o tak ważnej dla weterynarii oraz Warmii i Mazur postaci. Miejmy nadzieję, że zachowają ją w swojej pamięci.

Władysław Kubiński, inicjator ustanowienia medalu im. dr. Kurta Obitza

Lek. wet. Zdzisław Wólcikowski, e-mail: dzw@wbc.pulawy.pl